

DARBY

-----door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

De naam **Darby** gaat terug op een middeleeuwse aanduiding van iemand uit de Engelse plaats Derby (= samengestelde plaatsnaam: 1. 'diur' = 'deer' = 'hert'; 2. 'byr' = 'nederzetting' (vgl. ons woord '-burg': dus 'hertenkamp' of 'hertenstad'). Aanvankelijk bedoeld als bijnaam, uitgegroeid tot familienaam, soms ook gebruikt als voornaam. In Ierland wordt deze naam vaak beshouwd als Engelse weergave van de Ierse naam Diarmaid.

In de Engelse literatuur bestaat er een ouderwets liefdespaar 'Darby and Joan'; zij worden voor het eerst vermeld in een ballade, verschenen in het 'Gentlemen's Magazine' van 1735. Volgens zeggen gaan deze namen terug op ene John Darby, drukker, en zijn vrouw Joan.

De Ierse varianten **Dermod, Dermot, Diarmaid, Diarmis, Diarmuit** en **Diermit** zijn oorspronkelijk Keltisch (= 'zonder verplichtingen', 'vrij man'; vgl. het Germaanse 'Karel'), maar onder invloed van het christendom stilaan ook beschouwd als 'ver-iersing' van de naam Jeremia.
*

Diarmaid (ook **Diarmis** of **Dermot**) **van Innis-Clotran** (ook **van Clonmacnoise**), Ierland; stichter & abt; † **6e eeuw; feest 10 januari.**

Hij staat te boek als de geestelijk leidsman van Ciaràn van Clonmacnoise († 549; feest 9 september). Later zou hij een klooster gesticht hebben op Innis-Clotran.

Deze naam was in het middeleeuwse Ierland niet ongebruikelijk, want de Ierse kalender kent een hele lijst van heiligen die zo heten, of met een verwante naam, zoals Diarmuid of Dermot. Naast de reeds genoemde treffen we er ook aan op 6 en 16 januari; 24 april; 21 juni; 8 juli; 28 september; 12 oktober en 20 december.
*

Jeremia van Jeruzalem, Egypte(?), profeet; † **ca 580 vóór Chr.; feest 1 mei.**

Met Jesaja en Ezechiël behoort hij tot de drie grote profeten uit het Oude Testament.

Hij had een zuiver zintuig voor Gods gerechtigheid. Vooral de priesters, politieke leiders en rijke mensen van zijn tijd die het met Gods Tora niet zo nauw namen, moesten het ontgelden. Zijn kritische houding werd hem niet in dank afgenomen. Herhaaldelijk probeerde men hem het zwijgen op te leggen. Ook hijzelf geeft te kennen dat hij al de vijandigheid rond zijn persoon van mensen die zijn bloed wel kunnen drinken, soms moe is. Maar het woord van gerechtigheid brandt hem op de lippen, is als een vuur in zijn botten: hij kan niet anders; hij móet zijn mond opendoen. Op een bepaald moment hebben zijn tegenstanders hem in een put gestopt.

Tijdens een inval van de Babyloniërs schijnt hij met vluchtelingen meegegaan te zijn naar Egypte. Het is niet duidelijk of dat met zijn instemming gebeurde of niet.

Daarna horen we niets meer van hem. Volgens bepaalde verhalen zou hij in het verre Egypte door volksgenoten zijn doodgestenigd. Zou hij zelfs in dat verre en in die uitzonderlijke omstandigheden doorgedaan zijn met het uiteten van zijn aanklachten in naam van JHWH? In dat geval hebben we weinig fantasie nodig om te beseffen dat zijn woorden irritatie zullen hebben gewekt.